

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

תחולה: 20.12.2023		פרסום: 20.12.2023
נוהל: 6.116	אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא	עמוד 1 מתוך 8

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Integration

כללי הסיוע לעולים

1. כללי**1.1. פירוט הרקע:**

1.1.1. נוהל זה עוסק במתן אישור השתתפות בקורס לעולים הזקוקים להכשרה, הסבה או השתלמות מקצועית – לצורך שילובם בעבודה.

1.1.2. מטרת הקורס

לשפר את סיכויי קליטתו של העולה בעבודה, בדרכים הבאות:

1.1.2.1 הקניית מקצוע חדש;

1.1.2.2 הכשרה מקצועית בתחום עיסוקו תוך התאמה לצורכי המשק.

1.1.3. אישור השתתפות בקורס עפ"י נוהל זה מהווה תנאי לקבלת סיוע להבטחת קיום על-פי נוהל 6.113.

2. מטרות הנוהל**2.1. פירוט מטרות הנוהל:**

2.1.1 להגדיר את הזכאים להשתתף בקורס.

2.1.2 להגדיר את סוגי הקורסים וההשתלמויות להן ניתן לקבל את הסיוע (עפ"י נוהל מס' 6.113).

2.1.3 להגדיר את הגורמים המוסמכים להפנות את העולה לקורס.

2.1.4 להגדיר את הגורמים המוסמכים לאשר את השתתפות העולה בקורס.

2.1.5 לפרט את המסמכים הדרושים לצורכי מתן אישור השתתפות בקורס.

2.1.6 לפרט את תהליך מתן אישור השתתפות בקורס.

2.1.7 לפרט את התנאים לסיוע בהשתתפות בעלות קורס שנרכש ע"י העולה בשוק הפרטי באמצעות שוברים (ואוצ'רים) בתחומי התעסוקה היזמות והקליטה במדע.

קובץ:	נוהל מספר 6.116 - אישור השתתפות בקורסים - פורמט מלא.doc	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 15:54:00 20/12/2023	הדפסה: 15:54 20/12/2023
-------	---	---------------------------	-------------------------------	----------------------------

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

פרסום: 20.12.2023		תחולה: 20.12.2023
נוהל: 6.116		אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא
עמוד 2 מתוך 8		

3. ביצוע הנוהל

3.1. פירוט אחראים לביצוע הנוהל

סעיף	גורם אחראי	הגדרת תחומי אחריות
3.1.1	סמנכ"ל חטיבת פרט	אחראי במסגרת תפקידו לנוהל זה.
3.1.2	מנהל אגף א' לקליטה בתעסוקה	א. אחראי להנחיה של כל עובדי המשרד בנושאים הכלולים בנוהל זה. ב. אחראי לתפעול השוטף של הנוהל ולמעקב ובקרה אחר ביצועו.

כל בקשה, ללא קשר למועד הגשתה, תידון בהתאם לנוהל זה.

4. מושגים

4.1. הגדרות

סעיף	מושג	הגדרה
4.1.1	"קורס ממשלתי"	קורס המאורגן ע"י משרד ממשלתי.
4.1.2	"קורס חיצוני"	קורס להסבה ו/או הכשרה מקצועית המופעל ע"י גורם/מוסד פרטי בתחומים שבהם לא מתקיימים קורסים המאורגנים ע"י המשרד או משרדי ממשלה אחרים. תנאי להכרה בקורס חיצוני מסויים הוא הכרה בו כגורם שמעביר את הקורס על ידי משרד ממשלתי או מוסד מקצועי מוסמך המהווה את הגוף הרשמי המתאים לאותו נושא. בתחומים בהם לא קיימת הכרה מוסדית כאמור, יבחן כל מקרה לגופו ובלבד שמוסד הלימודים מפקח על ידי אחד ממשרדי הממשלה או מקיים ללומדיו מערך הכנה לתעסוקה או סיוע במציאת תעסוקה בתחום הנלמד, ללא תשלום נוסף.
4.1.3	"קורסים מיוחדים"	קורס להכשרה מקצועית המופעל ע"י משרד העבודה והרווחה.
4.1.4	"קורס המתקיים מחוץ לאזור המגורים של העולה"	קורס ארצי או מחוזי, המאורגן על ידי המשרד והמתקיים במקום המרוחק מעל 100 ק"מ ממקום מגוריו של העולה.
4.1.5	השתתפות בעלות קורס שנרכש ע"י העולה בשוק הפרטי באמצעות שוברים (וואצ'רים)	התחייבות של המשרד להשתתף בעלות קורס חיצוני לזכאי.
4.1.6	קורס הכנה למבחן רישוי	קורס הכנה לבחן רישוי ישראלי, הנדרש לצורך עיסוק במקצוע זה בישראל ואשר מיועד לבוגרי לימודי מקצוע זה מחו"ל.

קובץ:	נוהל מספר 6.116 - אישור השתתפות בקורסים - פורמט מלא.doc	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 15:54:00 20/12/2023	הדפסה: 15:54 20/12/2023
-------	---	---------------------------	-------------------------------	----------------------------

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

תחולה: 20.12.2023		פרסום: 20.12.2023
עמוד 3 מתוך 8	אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא	נוהל: 6.116

5. זכאים

5.1 "עולה" כהגדרתו בכללי הסיוע היסודיים, "אזרח עולה" "קטין חוזר" ו"בן עולה" בתנאי שהינו בגיל 17 ומעלה ביום הגשת הבקשה לסיוע וכן בתנאי שהיה בן 15 ומעלה ביום קבלת מעמד כעולה.

"תושב חוזר" יהיה זכאי לסיוע על פי נוהל זה גם לקורסי הכנה למבחן רישוי המאורגנים על ידי המשרד לתושבים חוזרים, אך לא יהיה זכאי לסיוע בעבור קורס הכנה למבחן רישוי חיצוני במסגרת וואוצ'ר. וכן מי שנקבע לגביו בהחלטת ממשלה כי הוא זכאי לסיוע כעולה.

5.2 זכאות:

- תקופת הזכאות לסיוע המשרד היא:
- 5.2.1 לעולה עד תום 10 שנים מיום קבלת מעמד עולה.
 - 5.2.2 תושב חוזר שנתיים מיום קבלת המעמד.
 - 5.2.3 אוכלוסיות מיוחדות בהתאם לנוהל 1.001.

5.3 הזכאי רשאי לקבל אישור להשתתפות בקורס פעם אחת בלבד למשך תקופת הזכאות.

6. מסגרת לימוד והכשרה מקצועית, סוג הפניה ואישור

6.1 גורמים מוסמכים להפנות

עובדי המשרד			גורמים חיצוניים			סוגי הקורסים ומוסדות מבצעים	
אגף א' לתעסוקה			מוסדות כמפורט בנספח מס' 2	שרות התעסוקה	נציגי משרדי ממשלה לפי תחום מקצועי	מוסדות מבצעים מאושרים	סוגי הקורס
נציג המטה	נציג המחוזי	רכז מרחבי					
מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	נספח מס' 1	א. קורס ממשלתי
מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	-	עפ"י פרסומי המחלקה לקליטה בתעסוקה	ב. קורסים יזומים ע"י המשרד ומבוצעים ע"י גורמי חוץ בשיתוף המשרד
מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	נספח מס' 2	ג. השתלמויות מקצועיות המוכרות ע"י מוסדות המקנים רישיון או קובעים מסלול הסמכה

קובץ:	נוהל מספר 6.116 - אישור השתתפות בקורסים - פורמט מלא.doc	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 15:54:00 20/12/2023	הדפסה: 15:54 20/12/2023
-------	---	------------------------	----------------------------	-------------------------

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

תחולה: 20.12.2023		פרסום: 20.12.2023
עמוד 4 מתוך 8	אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא	נוהל: 6.116

6.2. גורמים מוסמכים לאשר מטעם משרד העלייה והקליטה

	סוגי הקורסים				
	סוג הקורס	מוסדות מבצעים מאושרים	נציג מחלקה ארצית	נציג מחלקה מחוזית	יועץ תחום מנהל מרחב ס. מנהל מרחב
א.	קורסים במסגרת מוסדות ממשלתיים וציבוריים המוכרים ע"י רשות ממלכתית או ארגון מקצועי	נספח מס' 1	מוסמך	מוסמך	יועץ מרחב קליטה
ב.	קורסים יזומים ע"י <u>משרד העלייה והקליטה</u> ומבוצעים ע"י גורמי חוץ בשיתוף המשרד	על-פי פרסומי המחלקה לקליטה בתעסוקה	מוסמך	מוסמך	
ג.	השתלמויות מקצועיות המוכרות ע"י מוסדות המקנים רשיון או קובעים מסלול הסמכה	נספח מס' 2	מוסמך	מוסמך	
ד.	השתתפות בעלות קורס שנרכש ע"י העולה בשוק הפרטי באמצעות שוברים (וואצ'רים)	4.1.1	מוסמך	מוסמך	מוסמך בהתאם למצויין בסעיף 7.5

7. תהליך מתן אישור השתתפות בקורס

7.1. הפניית העולה

- 7.1.1 העולה יופנה ע"י הגורמים המוסמכים בסעיף 6.1,
 7.1.2 ההפניה תבוצע בכתב על-גבי טופס הפניה.

7.2. הגשה ורישום מועמדות לקורס

- 7.2.1 העולה ימציא את טופס ההפניה למוסד המבצע את הקורס.

קובץ:	נוהל מספר 6.116 - אישור השתתפות בקורסים - פורמט מלא.doc	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 15:54:00 20/12/2023	הדפסה: 15:54 20/12/2023
-------	---	------------------------	----------------------------	-------------------------

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

תחולה: 20.12.2023		פרסום: 20.12.2023
עמוד 5 מתוך 8	אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא	נוהל: 6.116

7.2.2 המוסד המבצע ירשום את העולה כמועמד לקורס.

7.3 קבלת עולה לקורס

- 7.3.1 קבלת העולה לקורס תקבע באחת מהדרכים הבאות:
- 7.3.2 ועדת קבלה – הכוללת לפחות את נציג המוסד המבצע ונציג משרד העלייה והקליטה.
- 7.3.3 בדיקות מקצועיות – יבוצעו ע"י המוסד המבצע.

- 7.3.4 במקרה של קורס הכנה למבחן רישוי – על סמך אישור של המוסד המעניק רישוי בתחום זה על פי החוק בדבר זכאות להבחן בחינת הרישוי.
- 7.3.5 באם אושרה קבלתו של העולה לקורס, יחתום נציג המוסד המבצע במקום המיועד בטופס הפניה על-גבי מקור והעתק – ויעביר את הטופס החתום ליועץ הקליטה.

7.4 מתן אישור השתתפות בקורס

- 7.4.1 יועץ הקליטה יבדוק את הדברים הבאים:
- 7.4.1.1 טופס האישור ושלימות מילוי הנתונים.
- 7.4.1.2 התאמה לתנאים (כמפורט בסעיף 7).
- 7.4.2 נציג משרד העלייה והקליטה המוסמך עפ"י סעיף 6.2 יקבל אחת מההחלטות הבאות:
- 7.4.2.1 מתן אישור להשתתפות העולה בקורס.
- 7.4.2.2 השתתפות העולה בקורס לא מאושרת.
- 7.4.2.3 הפנית בקשת העולה לדיון בוועדת חריגים (כמפורט בסעיף 5.2).
- 7.4.3 ההחלטות יירשמו ויומקו על-גבי טופס הפניה ואישור.
- 7.4.4 טופס הפניה ואישור (נספח מס' 4 – מקור והעתק) הכולל את ההחלטות, יועבר לידי יועץ הקליטה המטפל.
- 7.4.5 רכז הקליטה המטפל יבצע את המפורט להלן:
- 7.4.5.1 ימסור את טופס המקור לעולה ביד;
- 7.4.5.2 הטופס ייסרק למערכת הממוחשבת וההחלטה תתועד בתיק העולה.

7.5 אישור סיוע באמצעות שוברים (ואוצ'רים)

- 7.5.1 – אישור ואוצ'ר ברמה של יועץ קליטה:
- וואוצ'רים שנמצאים במאגר המשרד והינם בפיקוח משרד ממשלתי/ איגוד מקצועי.
- 7.5.2 – אישור ואוצ'רים ברמת יועץ תעסוקה מרחבי:
- ואוצ'רים שאינם בפיקוח משרד ממשלתי/או איגוד מקצועי
 - מוסד הלימודים מקיים ללומדיו מערך הכנה לתעסוקה או סיוע במציאת תעסוקה לפי ההגדרה סעיף 4.1.2 – ואוצ'רים לקורסים שאינם נמצאים במאגר קורסים של המשרד

7.6 התחייבות לעניין אישור סיוע באמצעות שוברים (וואוצ'רים) בהשתתפות בעלות קורס שנרכש ע"י העולה בשוק הפרטי, תימסר לעולה רק לאחר שאושרה באמצעות המערכת הכספית המרכזית.

קובץ:	נוהל מספר 6.116 - אישור השתתפות בקורסים - פורמט מלא.doc	שם השומר:	דוריס קריאף	שמירה:	15:54:00 20/12/2023	הדפסה:	15:54 20/12/2023
-------	---	-----------	-------------	--------	---------------------	--------	------------------

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

פרסום: 20.12.2023	תחולה: 20.12.2023
נוהל: 6.116	אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא
עמוד 6 מתוך 8	

8. סיוע משלים לעולה הלומד בקורס מחוץ לאזור מגוריו

קורס הנמשך 24 שעות שבועיות לפחות מזכה את הזכאי לדמי קיום ונסיעות בהתאם לנהלים הרלוונטיים.
הזכאים לסיוע בהבטחת הכנסה בשנה הראשונה לעלייה ומתייצבים על פי נוהל 6.113, זכאים לקבל באותה התקופה גם סיוע בוואוצ'ר עפ"י הוראת שעה זו.

8.1 נסיעות

עולה הלומד בקורסים הבאים והמתקיימים מחוץ לאזור מגוריו עשוי לקבל השתתפות בהוצאות נסיעה בהתאם לנוהל נסיעות.
על אף האמור בנהל נסיעות, מי שלומד פעם בשבוע אך המרחק של מקום הלימודים ממקום מגוריו הוא 100 ק"מ ומעלה עשוי גם הוא להיות זכאי להשתתפות בהוצאות נסיעה.

8.1.1 מוסמכים לאשר השתתפות הוצאות נסיעה – רכז תעסוקה בלשכה/סניף/מחוז המשמש כרכז הקורס.

8.1.2 מסמכים דרושים

8.1.2.1 אישור מהמוסד/גורם מפעיל הקורס המעיד על השתתפות העולה/ת. חוזר בקורס.

8.1.2.2 אישור של רכז הקורס על השתתפות העולה/ת. חוזר בקורס.

8.2 ביצוע תשלום שוברים

8.2.1 גובה הסיוע לזכאי לא יעלה על 80% מעלות הקורס בפועל ובכל מקרה לא יעלה על 7,000 ₪, לפי הנמוך מביניהם.
20% מהעלות תהיה השתתפות עצמית של הזכאי.

עלות התשלום לקורס בפועל תוכח ע"י קבלות מקוריות שיוכחו תשלום, או אישור על תשלום בכרטיס אשראי, או אישור על קבלת המחאה גם אם חלק מהתשלומים/המחאות הם עתידיות.

8.2.2 התשלום יבוצע ב- 3 חלקים:

תנאים לסיוע בהשתתפות בעלות קורס שנרכש ע"י העולה בשוק הפרטי באמצעות שוברים (וואצ'רים):

8.2.2.1 הזכאי שולט בשפה העברית- בוגר אולפן א' או שולט בעברית ברמת אולפן א' (גם אם נמצא בתקופת תשלומי סל קליטה), למעט עולים בעלי קשיי למידה שיש בידיהם אישור על-כך מגורם מוסמך, אשר ניתן יהיה לאשר להם וואצ'ר ללימודים בשפתם, ללא אישור סיום אולפן או ידיעת השפה העברית. למנהלי תחום תעסוקה מחוזיים שמורה הזכות לאשר סיוע לפי הוראת שעה זאת גם למי שאינו עומד בדרישת העברית לפי סעיף זה, מטעמים מיוחדים שירשמו על ידם.

8.2.3 תנאי נוסף הוא שהזכאי עונה על אחד מאלה:

8.2.3.1 בלתי מועסק ביום הגשת הבקשה.

8.2.3.2 מועסק בעיסוק בעל דרישות נמוכות משמעותית מהשכלתו או ניסיונו המקצועי המוכח (פועלים בלתי מיומנים כגון: פועלי ניקיון, מאבטח, טלפן וכיוצא בזה).

8.2.3.3 בעלי מקצועות או עיסוקים מחו"ל, שאינם נדרשים בשוק העבודה בישראל.

8.2.3.4 המופנים להכשרה מקצועית על ידי מרכזי תעסוקה.

8.2.3.5 ביקש ללמוד מקצוע נדרש בארץ לצורך שדרוג.

8.2.3.6 ביקש ללמוד בקורס הכנה למבחני מיון במקום עבודה עתידי

קובץ:	נוהל מספר 6.116 - אישור השתתפות בקורסים - פורמט מלא.doc	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 15:54:00 20/12/2023	הדפסה: 15:54 20/12/2023
-------	---	---------------------------	-------------------------------	----------------------------

פרסום: 20.12.2023	תחולה: 20.12.2023
נוהל: 6.116	אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא
עמוד 7 מתוך 8	

8.3 הוצאת אישור מותנית בתקציב פנוי מתוך מכסת הוואצ'רים של המרחב ובכפוף לתקציב המוקצה ע"י האגף .

- 8.3.1 סיוע זה מיועד להכשרות שהמסיימים אותן יוכלו להיות בעלי מקצוע שיש לגביו דרישה בשוק העבודה בישראל, על פי קביעת אגף התעסוקה, הכשרות שאינן זמינות במסגרת הפעילות הרגילה של המשרד או של משרדי ממשלה אחרים.
סיוע זה אינו מיועד לקורסים לגמול השתלמות.
- 8.3.2 תושב חוזר אינו זכאי לסיוע זה, עבור קורס הכנה למבחן רישוי, במקצוע שבו עסק בחו"ל.
- 8.3.3 סיוע זה יכול שינתן להכשרה בתחום היזמות, אבל אך ורק להכשרה קבוצתית או אישית, אשר אינה זמינה בתכניות השוטפות של המשרד, לרבות לא לקורסים קיימים במערכת מעל"ות במימון המשרד.
- 8.3.4 סיוע זה יכול וינתן בתחום קליטה במדע, אבל אך ורק להכשרה שתחומה תאפשר על ידי המרכז לקליטה במדע.
- 8.3.5 יועץ הקליטה/התעסוקה יבדוק את סבירות הצעת הלימודים שמגיש העולה, לרבות את איכות ההכשרה המוצעת, אמינות המוסד, סבירות דרישת המחיר וכו', על סמך רשימת מוסדות מקצועות נדרשים ומוסדות הכשרה שהלימודים בהם אושרו, אשר יתעדכנו מעת לעת.
- 8.3.6 תשלום ראשון – עם תחילת הקורס ולאחר הצגת קבלה בגין תשלום ששילם העולה בגין ההכשרה או חלק ממנו שלא יפחת מ- 20% (דמי השתתפות עצמית). התשלום הראשון שיעביר המשרד לזכאי, הינו עד 80% מגובה התשלום המופיע בקבלה או 70% מגובה סך הסיוע, הנמוך מבניהם.
- 8.3.7 תשלום שני – ישולם לאחר מחצית מתקופת ההכשרה ולאחר הגשת דוחות נוכחות המעידים על התקדמות בקורס.
- 8.3.8 וקבלה ממוסד הלימודים על תשלום של לפחות 80% מעלות הקורס שביצע העולה. התשלום השני שיעביר המשרד לזכאי, הינו עד 80% מגובה התשלום המופיע בקבלה או 20% מגובה הסיוע הנמוך מבניהם.
- 8.3.9 תשלום שלישי – התשלום השלישי שיעביר המשרד לזכאי, יועבר לאחר סיום הקורס, רק אם הוצגה לו תעודת סיום או אישור לסיום הקורס, התשלום השלישי הינו עד 10% מגובה הסיוע. 80% מגובה התשלום המופיע בקבלה או 10% מגובה הסיוע, הנמוך מבניהם. יובהר, כי בכל שלב ניתן יהיה להשלים את גובה התשלום ע"ח תשלום קודם שלא שולם ובלבד שיוצגו קבלות חדשות שמעידות כי הזכאי שילם למוסד הלימודים וקבלות אלה לא היו לפני כן.
- 8.3.10 התשלומים יועברו לגזברות הלשכה לאחר אישור יועץ תעסוקה, או סגן מנהל מרחב/מנהל מרחב או מנהל תחום המק"ב והתחייבות חתומה על ידי הזכאי על התמדה בלימודים בהתאם לדרישת מוסד הלימודים.
- 8.3.11 לאגף תעסוקה ולגזברות שמורה הזכות שלא לאשר את בקשת הזכאי
- 8.3.12 לשובר הספציפי, כאשר זו אינה עונה על יעוד הסיוע ותנאיו.

הוצאת אישור מותנית בתקציב פנוי מתוך מכסת הוואצ'רים של המרחב ובכפוף לתקציב המוקצה ע"י האגף.
התחייבות לעניין אישור סיוע באמצעות שוברים (וואצ'רים) בהשתתפות עלות קורס שנרכש ע"י העולה בשוק הפרטי, תימסר לעולה רק לאחר שאושרה באמצעות המערכת הכספית המרכזית.

משרד העלייה והקליטה - כללי הסיוע לעולים

פרסום: 20.12.2023		תחולה: 20.12.2023
נוהל: 6.116	אישור השתתפות בקורסים – פורמט מלא	עמוד 8 מתוך 8

9. נספחים

9.1. נספח 2 – מוסדות המקנים רישיון או קובעים מסלול הסמכה

מס'	מקצועות	מוסדות	הערות
1	רופאים	משרד הבריאות - המחלקה למקצועות רפואיים	באמצעות לשכות הבריאות שבכל הערים והישובים
2	רופאי שיניים	משרד הבריאות – המחלקה לבריאות השן	
3	אחיות	משרד הבריאות – אגף הסיעוד	
4	מקצועות רפואיים ופרה-רפואיים	משרד הבריאות – המחלקה למקצועות רפואיים	
5	וטרינרים	משרד החקלאות	
6	מורים וגננות (פרט למורים למוסיקה)	משרד החינוך והתרבות – המחלקה לקליטת מורים עולים (באמצעות מפקח מחוזי)	
7	מורים למוסיקה	משרד החינוך והתרבות – הפיקוח הארצי להוראה מוסיקלית	
8	עורכי-דין	לשכת עורכי-דין בישראל	
9	רואי חשבון	מועצת רואי-חשבון בישראל	
10	פסיכולוגים	משרד הבריאות (באמצעות לשכות הבריאות)	
11	מהנדסים	משרד העבודה – רשם המהנדסים והאדריכלים	
12	ואדריכלים	משרד העבודה – היחידה לרישום הנדסאים	
13	הנדסאים וטכנאים	וטכנאים	
14	ספורטאים	משרד החינוך והתרבות – רשות הספורט	
15	אמנים	ועדות מיון מקצועי (מוסד בינמשרדי בהפעלת משרד העלייה והקליטה)	
	עובדים סוציאליים	איגוד לעובדים סוציאליים בישראל – משרד העבודה	

קובץ:	נוהל מספר 6.116 - אישור השתתפות בקורסים - פורמט מלא.doc	שם השומר : דוריס קריאף	שמירה: 15:54:00 20/12/2023	הדפסה: 15:54 20/12/2023
-------	---	------------------------	----------------------------	-------------------------